

Opschrift

Vergadering van 17 november 2025

Nummer: 2025_MV_00906

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jenna Boeve: Mogelijkheden tot het uitgeven van een gemeentebon als stedelijke financieringsbron

Raadslid(-leden):

Jenna Boeve - groen

Bevoegd: Christophe Peeters

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Ik las een interessant artikel in De Tijd over de gemeente Etterbeek en haar ervaringen met een uitgave van een gemeentebon in 2024, een staatsbon dus op niveau van steden en gemeenten. U kent denk ik de huidige debatten in de financiële wereld dat de bruto rentes op termijnrekeningen de inflatie niet dekken, alsook de 30% roerende voorheffing zet de netto rente verder onder druk.

In 2023 heeft minister Van Peteghem in een gelijkaardig financieel klimaat de staatsbon zeer aantrekkelijk kunnen maken. Er wordt duchtig onder financiële experts nu gezocht naar alternatieven voor deposito's van 1 tot 5 jaar.

Europese wetgeving maakt het ook mogelijk dat steden en gemeenten onder voorwaarden geld kunnen ophalen om bepaalde projecten te financieren.

Daarnaast is er de mogelijkheid dat inwoners van Gent een hoger bruto rendement verkrijgen dan niet-inwoners. Het lijkt me alvast een onontgonnen manier om burgers te laten participeren in het beleid van de Stad.

U liet in datzelfde artikel in De Tijd optekenen dat u een gemeentebon inderdaad tot de mogelijkheden behoort.

Doch begrijp ik dat er natuurlijk ook risico's aan verbonden zijn, zo moeten we afwegen of we via een gemeentebon goedkoper kunnen lenen dan bij een bank en tegelijk een aantrekkelijk genoeg rendement kunnen bieden; zoals ik al zei competitief met bv de huidige rentes op termijnrekeningen. Wat we kunnen leren uit Etterbeek is dat de gemeentebon aanvankelijk een looptijd had 18 maand, maar door bouwvertragingen en stijgende materiaalkosten er nu meer wordt gekeken naar uitgaven van 5 jaar.

Hierover heb ik dan ook enkele vragen:

Vraag:

1. Momenteel zouden de plannen om een gemeentebon uit te geven in een studiefase zijn; wat zijn de verschillende zaken die zullen bestudeerd worden? Wanneer verwacht u dat de studiefase is afgerond en we een rapport hierover krijgen?
2. Wat zijn voor u de parameters die maken dat we wel al dan niet een gemeentebon uitgeven? Welke voordelen maar ook valkuilen ontwaart u nu? Heeft u al signalen opgevangen of dat het goedkoper kan dan de bankleningen en MTN-programma's die de Stad Gent nu al aangaat?
3. Een gemeentebon moet gelinkt worden aan een specifiek project. Welke projecten deze legislatuur ziet u mogelijk om op deze manier te financieren? Of type projecten? We zouden daarbij kunnen inzetten op duurzame investeringen. Bijvoorbeeld investeringen die we zullen moeten doen om de wooncrisis in Gent aan te pakken

Antwoord

1. De stedelijke uitdagingen en hun complexiteit nemen toe in een context van beperkte budgettaire ruimte. Voor de uitvoering van het meerjarenplan zoekt de stad daarom actief naar bijkomende financieringsmogelijkheden die voldoende schaal bieden om de aanzienlijke investeringsvolumes te realiseren. De inzet van burgerfinanciering werd overwogen maar blijkt onvoldoende om deze doelstelling te bereiken.

In dit kader worden de volgende pistes van projectfinanciering bewandeld:

- **Pilootproject voor een alternatief financieringsinstrument**
Er wordt gewerkt aan een kader dat, naast klassieke bankfinanciering, ook externe private middelen kan aantrekken. Burgerfinanciering kan hierin desgevallend een plaats krijgen. Dit traject is nog lopende - in de loop van 2026 wordt meer duidelijkheid verwacht over de vervolgstappen binnen de stadsorganisatie.
- **Pilootproject groene financiering voor de POD Logistiek**
Er wordt een financiering uitgewerkt voor het project POD Logistieke Huisvesting via groene bankleningen met de opzet van een Groen Financieringskader.
Begin 2026 zal gestart worden met de certificatie van dit groene kader.
Bedoeling is om tegen 2027 een eerste grote groene banklening op te nemen. De rentevoet van deze groene lening zou iets lager moeten liggen dan een klassieke ('grijze') banklening.
- **Gesprekken met de Europese Investeringsbank (EIB)**
Er lopen onderhandelingen met de EIB om tot een contractering te komen waardoor de stad naast klassieke bankfinanciering ook EIB-financiering kan aantrekken en zo de concurrentiepositie ten opzichte van banken versterkt. We verwachten dat dit in de loop van 2026 kan gerealiseerd worden.

2. Bij de beoordeling van een burgerfinanciering via een 'stadsbon' moeten onder meer volgende parameters en overwegingen meegenomen worden:

- **Financiële kostprijs:** Een stadsbon is doorgaans duurder dan klassieke financiering, omwille van de hogere rente en bijkomende beheerskosten (uitgifte

- stadsbon, opvolging, communicatie,...). Alle kosten moeten in de analyse meegenomen worden. Daar zijn momenteel geen middelen voor voorzien.
- Volume en schaal: De bedragen die via een stadsbon kunnen worden opgehaald, zijn beperkt in verhouding tot de financieringsnoden van de stad. Dit maakt de kostprijs per opgehaalde euro relatief hoog, tenzij er grote volumes gerealiseerd worden.
 - Voordelen: Betrokkenheid van Gentenaars en participatie in stedelijke projecten kan een meerwaarde zijn. Het kan inspelen op de vraag naar alternatieven voor klassieke spaarproducten.

Op dit moment zijn er zeker geen indicaties dat een stadsbon goedkoper zou zijn dan de huidige klassieke financieringsinstrumenten die de stad hanteert:

Ter illustratie - als we ervan uitgaan dat gemeente Etterbeek aan dezelfde condities kan lenen als Stad Gent, stellen we vast dat de rentevoet die Etterbeek bij de laatste uitgifte aanbod aan haar inwoners minstens 1% hoger ligt dan de rentevoet waartegen de Stad op 5 jaar zou kunnen lenen via een klassieke banklening. Daar bovenop moeten we dan nog eens de opzetkosten betalen die de gemeente Etterbeek heeft betaald.

3. De uitgifte van een stadsbon wordt idealiter gekoppeld aan duidelijk afgebakende investeringsprojecten. Mogelijke voorbeelden hiervan zijn:

- projecten rond betaalbaar wonen (bv. sociale woningen, budgethuur);
- investeringen in klimaatneutraliteit en duurzaamheid;
- andere infrastructuurprojecten met een sterke maatschappelijke meerwaarde;
- ...

Deze koppeling is essentieel om transparantie en vertrouwen bij de inwoners te waarborgen.

Momenteel financiert de stad zich in hoofdzaak zonder rechtstreekse koppeling aan specifieke projecten: leningen worden opgenomen op basis van de algemene thesauriebehoefte, niet per project. Hoe meer de stad dergelijke koppelingen voorziet, hoe groter de bijkomende planlast voor opvolging en rapportering.
